

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/64/2020
Identifikačné číslo spisu: 7117010237
Dátum vydania rozhodnutia: 04.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7117010237.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M a JUDr. Petra Kaňu na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku 4. novembra 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného J. L. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a), písm. b) Trestného zákona účinného do 31. júla 2019 s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, o dovolaní obvineného J. L. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/63/2019 z 19. novembra 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/63/2019 z 19. novembra 2019

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 119 ods. 2, § 278 ods. 2, § 115 ods. 6, ods. 7, § 270 ods. 2 a § 319 Trestného poriadku

v neprospech obvineného J. L..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/63/2019 z 19. novembra 2019 sa zrušuje.

Súčasne sa zrušujú aj ďalšie rozhodnutia na toto uznesenie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Košiciach sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

III. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku sa obvinený J. L. neberie do väzby.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 5T/11/2017 z 12. júna 2019 bol obvinený J. L. uznaný za vinného zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a), písm. b) Trestného zákona účinného do 31. júla 2019 s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

- po predchádzajúcej vzájomnej dohode dňa 16.11.2015 v čase približne od 8.25 hod. do 8.55 hod. vykonal krádež v predajni zlatníctva U. so sídlom T. XX v W., ktorej majiteľom je Ing. U. K., nar. XX.X.XXXX, bytom W., U. XX, tým spôsobom, že keď predavačka Mgr. U. U., nar. XX.X.XXXX, opustila uvedenú predajňu za účelom iných služobných záležitostí a predajňu zabezpečila uzamknutím vonkajších a vnútorných vchodových dverí do predajne, jej pohyb sledoval J. L. a prostredníctvom mobilného telefónu dával informácie ďalšiemu páchatelovi o tom, kde sa menovaná predavačka nachádza, pričom ďalší páchatel so zatiaľ nestotožneným mužom v uvedenej dobe vnikli do predajne cez uzamknuté vonkajšie aj vnútorné vchodové dvere, ktorých zámky odomkli bez poškodenia nezisteným predmetom so stopami, aké zanechávajú špeciálne zhotovené prípravky (planžety) a presunuli sa na predajnú plochu,

odkiaľ z troch sklenených vitrín pultu, z dvoch sklenených okenných vitrín a zo sklenenej vitríny stene za pultom odcudzili 1 ks dámsky náhrdelník a 1 ks náramok z bieleho kovu, 2 ks manžetových gombíkov z bieleho kovu, 1 ks dámskej súpravy z bieleho kovu, ktorá pozostávala z náušnic, prsteňa, privesku a retiazky, 28 ks obrúčok z bieleho kovu, 72 ks obrúčok z bieleho a žltého kovu, 261 párov náušnic z bieleho a žltého kovu, 228 ks dámskych prsteňov z bieleho a žltého kovu, 19 ks náramkov z bieleho a žltého kovu, 58 ks retiazok z bieleho a žltého kovu a taktiež násilným spôsobom vytrhli uzamykací zámok s časťou skla na sklenej vitríne v poradí štvrtej na ľavej stene predajne, tej spodnej časti, odkiaľ odcudzili 3 ks hodínok zn. Armand Nicolet Trameland a následne z predajne odišli opäť cez vnútorné a vonkajšie vchodové dvere predajne, pričom krádežou vyššie uvedených vecí spôsobili Ing. U. K. kodu vo výške XX.XXX,XX eur a poškodením vitríny a iného zariadenia škodu nepatrné hodnoty.

Za to súd I. stupňa obvinenému podľa § 212 ods. 4, § 38 ods. 5, § 42 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. júla 2019 uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 78 mesiacov, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súčasne zrušil výrok o treste uložený obvinenému rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 4T/18/2013 zo 7. decembra 2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

V adhéznom výroku podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného Ing. U. K. s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach uznesením, sp. zn. 6To/63/2019 z 19. novembra 2019 podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

V tejto trestnej veci podal obvinený (odsúdený) J. L. dovolanie, vychádzajúc z jeho obsahu proti tak prvostupňovému rozsudku, ako aj proti uzneseniu odvolacieho súdu, prostredníctvom zvoleného obhajcu (plnomocenstvo udelené dňa 19. februára 2019 advokátovi JUDr. Dušanovi Antolovi bolo predložené dovolateľom spolu s dovolaním), a to dňa 16. apríla 2020 (osobne).

Uvedeným rozhodnutiam a konaniu, ktoré im predchádzalo, vytykal chyby, v ktorých videl naplnenie dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku, t. j. že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Konkrétnymi chybami, ktorými malo dôjsť k naplneniu týchto dovolacích dôvodov (v zmysle dovolania

aj jeho doplnenia, podporeného i listinnými prílohami), sú podľa dovolateľa nasledovné chyby s touto argumentáciou:

Na hlavnom pojednávaní žiadal vykonať dokazovanie aj predvolaním a vypočutím znalkyne Mgr. H. K., ktorá vypracovala znalecký posudok č. X/XXXX, avšak súd I. stupňa tento dôkaz nepripustil a návrh zamietol. V predmetnom znaleckom posudku bol ako porovnávací materiál použitý zvukový záznam z hlavného pojednávania na Okresnom súde Stará Ľubovňa, sp. zn. 7T/82/2013 z 12.10.2015 a 19.10.2015 a jeho „predložením“ na znalecké skúmanie došlo k nezákonnému postupu v rozpore s ustanovením § 119 ods. 2 a § 160 Trestného poriadku. V zásade sú len dve možnosti získania hlasovej vzorky, a to buď jej poskytnutím obvineným alebo použitím zvukového záznamu z výsluchu obvineného alebo svedka, ktorý bol vykonaný vo veci, v ktorej následne došlo k použitiu takého zvukového záznamu ako tzv. porovnávacieho materiálu. Akýkoľvek iný spôsob je nezákonný a predstavuje porušenie práva na obhajobu. Súčasne nie je možné preskúmať akým spôsobom vyšetrovateľ zabezpečil zvukový záznam, pretože dožiadanie nie je forma zabezpečenia dôkazného prostriedku. Zvukový záznam z hlavného pojednávania nie je dôkaz podľa Trestného poriadku.

Ďalej v trestnom konaní bol vydaný príkaz na odpočúvanie Krajským súdom v Košiciach, sp. zn. KS KE-V-156/1/2015-2Ntt/18/2015-5 z 1.10.2015, do ktorého nemohol nahliadať. Zlé odôvodnenie takéhoto príkazu môže byť nezákonné a v dôsledku toho aj celý proces je arbitrárny. Poukázal pritom na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 274/2005.

V tejto veci sa vyskytlo aj ďalšie procesné pochybenie, ktoré spočívalo v nesprávnom postupe policajta v súvislosti s jeho rozhodnutím, keď v rámci návrhov na doplnenie vyšetrovania zamietol návrh obhajcov oboznámiť sa s príkazmi na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky.

Znalcovi treba umožniť, aby sa mohol oboznámiť s obsahom spisu a aby sa zúčastnil výsluchu obvineného, svedkov alebo pri vykonávaní dôkazov. Zo znaleckého posudku Mgr. H. K. vyplýva, že takáto možnosť znalkyni daná nebola. Takéto znalecké dokazovanie bolo najpodstatnejším dôkazom v predmetnej veci, ktorý aplikovali mylne. I napriek nezákonne získanej porovnávacjej vzorky znalecký posudok nemá opodstatnenie s poukazom na záver znalkyne, ktorá nehovorí o stopercentnej zhode. Takto nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý vychádza z dohadov a pochybností, je hypotetický, nepresvedčivý a nekonkrétny. Tento dôkaz bol vykonaný v rozpore so zákonom, čím bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces a zásada prezumpcie nevinu. Taktiež vyvstali pochybnosti o kvalite CD záznamov, z ktorých sa nepodarili urobiť kópie pre obhajobu.

Druhé odvolanie obvineného Krajský súd v Košiciach zamietol, avšak až po právoplatnom skončení konania sa obvinený dozvedel, že sudca JUDr. Marek Dudík sa už v minulosti cítil v jeho prípade zaujatý v inej trestnej veci vedenej pod sp. zn. 6T/92/00. V predmetnej veci rozhodoval tento sudca, hoci je zaujatý a mal sa z rozhodovania vylúčiť. Prvostupňový súd nevypočul znalkyňu hoci to obvinený žiadal vykonať. Taktiež mu bolo znemožnené právo na obhajobu tým, že mu neboli zo strany súdu poskytnuté porovnávacie materiály, aby si mohol dať spraviť vlastný znalecký posudok. Spoluobžalovaný J. sa domáhal, aby bol vypočutý, čo mu však sudca neumožnil. V prílohe priložil priznanie spoluobžalovaného J., v ktorom uviedol, že obvinený L. nemá so skutkom nič spoločné. Z výsledkov vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že sa uvedeného skutku dopustil, naopak, vykonané dôkazy preukazujú jeho nevinu. Rozpory v dôkazoch neboli žiadnym spôsobom odstránené a tieto mali vplyv na skutok a právnu kvalifikáciu.

Na záver navrhol, aby dovolací súd vyslovil rozsudkom porušenie zákona a v celom rozsahu zrušil rozsudok Okresného súdu Košice I, sp. zn. 5T/11/2017 z 12. júna 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/63/2019 z 19. novembra 2019 a vec vrátil Krajskému súdu v Košiciach na nové konanie a rozhodnutie. Súčasne navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky prerušil výkon trestu v zmysle § 380 ods. 4 Trestného poriadku.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice I, ktorá vo vyjadrení uviedla, že:

Zvukový záznam z hlavného pojednávania v inej trestnej veci obvineného L. bol zabezpečený zákonným spôsobom a jeho zabezpečením na účely predmetného trestného konania nedošlo k porušeniu práv obvineného. Zvukový záznam bol vyšetrovateľom vyžiadaný podľa § 3 ods. 1 Trestného poriadku z Okresného súdu Stará Ľubovňa. Zabezpečenie záznamov z hlavného pojednávania, ako aj ich vyhotovenie, považuje za konformné s právnymi predpismi a nie je možné súhlasiť s názorom, že by uvedený postup bol v rozpore so zásadou sebaobviňovania. K odmietnutiu vykonania dôkazu výsluchom znalkyne Mgr. K. poukázala na § 272 ods. 3 Trestného poriadku, z ktorého je zrejmé, že súd nemá absolútnu povinnosť vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Obvinený namietal aj zaujatosť sudcu Krajského súdu v Košiciach JUDr. Mareka Dudíka, avšak dôvody zaujatosti sa v predmetnej veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 6T/92/00 týkali poškodeného a nie obvineného L.. Oba sudy správne určili právnu kvalifikáciu spáchaného skutku, preto nemohlo prísť k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhla, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) sa primárne zaoberal procesnými podmienkami pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhájcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že boli splnené podmienky uvedené v § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Pokiaľ dovolateľ formuloval dovolanie tým spôsobom, že ním napáda aj prvostupňový rozsudok aj rozhodnutie (uznesenie) odvolacieho súdu, dovolací súd zdôrazňuje, že hoci uvedené rozhodnutia (ako na seba nadväzujúce) tvoria jednotu, obvinený je oprávnený podať dovolanie len proti právoplatnému druhostupňovému rozhodnutiu, čo vyplýva z ustanovení § 368 ods. 1 písm. h) a § 372 ods. 1 Trestného poriadku (v ich systematickej nadväznosti), konkrétne z podmienky, podľa ktorej obvinený môže podať dovolanie len vtedy, ak využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo aj rozhodnuté [obdobne vid' aj rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len ako „R“) pod č. 18/2007, resp. i odôvodnenie rozhodnutia pod č. 22/2009].

Dovolanie obvineného preto dovolací súd hodnotil ako podané proti uzneseniu odvolacieho súdu (Krajského súdu v Košiciach), bez ohľadu na fakt, že dovolateľ de facto konaniu v pôvodnom konaní vytýkal aj postup súdu I. stupňa.

Najvyšší súd SR zdôrazňuje, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je ako dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytýkaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (R 120/2012 - I).

Poznamenáva tiež, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu.

S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom

oprávnenej osoby znale j práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, Najvyšší súd SR je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

Dovolací súd posudzujúc dovolanie obvineného v uvedených intenciách konštatuje, že dovolanie obvineného je sčasti dôvodné.

Relevantnou dovolacou námietkou, z pohľadu vytýkaných chýb, je, že obvinený (resp. ani jeho obhajca) nebol počas jeho trestného stíhania oboznámený so súdnym rozhodnutím, na podklade ktorého bolo vykonávané odpočúvanie, ktoré malo byť vydané Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. KS KE-V-156/1/2015-2Ntt/18/2015-5 dňa 1. októbra 2015 a na základe ktorého mal byť vyhotovený záznam z odpočúvania v inej trestnej veci, následne použitý ako dôkaz v posudzovanej trestnej veci, na ktorý súdy v pôvodnom konaní vo významnej miere prihliadali vo svojich hodnotiacich záveroch k vykonanému dokazovaniu pri uznaní viny obvineného za súdenú trestnú činnosť.

Vo vzťahu k uvedenej dovolacej námietke dovolací súd dáva do pozornosti nasledovné zákonné ustanovenia.

Podľa § 119 ods. 2 Trestného poriadku za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Podľa § 278 ods. 2 Trestného poriadku, ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 5 alebo 6, súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

Podľa § 115 ods. 6 Trestného poriadku, ak sa má záznam telekomunikačnej prevádzky použiť ako dôkaz, treba k nemu pripojiť, ak to vyhotovený záznam umožňuje, doslovný prepis záznamu, ktorý vyhotoví príslušník Policajného zboru vykonávajúci odpočúvanie v rozsahu zistených skutočností významných pre trestné konanie, s uvedením údajov o mieste, čase, orgáne, ktorý záznam vyhotovil, a zákonnosti vykonávania odpočúvania. Záznam telekomunikačnej prevádzky sa na vhodných elektronických nosičoch uchováva v celosti v spise, ktorých kópie si môže vyžiadať prokurátor a obvinený alebo obhajca. Po ukončení odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky si obvinený alebo obhajca môžu na svoje náklady vyhotoviť prepis záznamu telekomunikačnej prevádzky v rozsahu, v akom to uznajú za vhodné. Povinnosti uvedené v prvej vete sa na nich vzťahujú primerane. Hodnovernosť prepisu posudzuje súd. Ak bol prepis záznamu vyhotovený v prípravnom konaní, predseda senátu môže nariadiť jeho doplnenie, ktoré vyhotoví príslušník Policajného zboru uvedený v prvej vete. Doslovný prepis záznamu v cudzom jazyku a doplnenie doslovného prepisu záznamu v cudzom jazyku môže vyhotoviť tlmočník. Pri pribratí tlmočníka sa postupuje primerane podľa § 28. Do spisu sa zakladá prepis záznamu telekomunikačnej prevádzky, ktorý sa neutajuje, podpísaný príslušníkom Policajného zboru alebo tlmočníkom, ktorý ho vyhotovil; ak doslovný prepis záznamu obsahuje utajovanú skutočnosť, utajuje sa podľa predpisov o ochrane utajovaných skutočností. Záznam telekomunikačnej prevádzky sa môže použiť ako dôkaz až po skončení odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky. V prípravnom konaní, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu, možno predložiť záznam telekomunikačnej prevádzky súdu aj bez prepisu tohto záznamu, ak zo sprievodnej správy vyplývajú údaje o mieste, čase, orgáne, ktorý záznam vyhotovil, a zákonnosti vykonávania odpočúvania, ako aj o osobách, ktorých sa záznam telekomunikačnej prevádzky týka, a záznam telekomunikačnej prevádzky je zrozumiteľný.

Podľa § 115 ods. 7 Trestného poriadku v inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1.

Podľa § 270 ods. 2 Trestného poriadku zvukový, obrazový alebo obrazovo-zvukový záznam sa ako dôkaz vykoná na technickom zariadení a to oboznámením celého záznamu alebo jeho časti, ktorá sa týka dokazovanej skutočnosti. Ak to povaha dôkazu pripúšťa, môže sa vykonať aj oboznámením jeho celého písomného prepisu alebo jeho časti, ktorá sa týka dokazovanej skutočnosti. Súčasťou výkonu tohto dôkazu je aj správa o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne ak zistí, že nie je dôvodné.

Konfrontujúce uvedené zákonné ustanovenia so skutočnosťami vyplývajúcimi z relevantného spisu, dovolací súd zdôrazňuje nasledovné momenty:

V posudzovanej trestnej veci bol už v štádiu prípravného konania ako dôkaz zabezpečený záznam z odpočúvania (samotný záznam na CD - nosiči a jeho prepis) zo dňa 16. novembra 2015 (deň inkriminovaného skutku), ktoré malo byť vykonávané - vychádzajúc z oznámenia Odboru kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach z 9. decembra 2015, ČVS : KRPZ-KE-OKP3-974-052/2015 - Policajným zborom v dobe od 1. októbra 2015 do 8. decembra 2015 na základe rozhodnutia sudcu Krajského súdu v Košiciach pod spisovou značkou KS KE-V-156-I/2015-2Ntt/18/2015-5 zo dňa 1. októbra 2015, ktorým označený súd v zmysle § 36 zákona č. 171/1993 Z. z. a podľa § 2 ods. 1 písm. b), § 4 ods. 1 zákona č. 166/2003 Z. z. udelil súhlas na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky na telefónnom čísle XXXXXX XXX XXX u osoby J. L., a to na už vyššie uvedenú dobu.

Uvedené odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky tak malo byť vykonávané v inom trestnom konaní než je posudzované.

Takýto záznam podľa § 115 ods. 7 Trestného poriadku možno ako dôkaz použiť aj v posudzovanej trestnej veci, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1 (t. j. v trestnom konaní o zločine, korupcii, trestných činoch extrémizmu, trestnom čine zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestnom čine legalizácie príjmu z trestnej činnosti alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva), k výkladu ktorého trestnoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 17. júna 2020 pod sp. zn. Tpj/46/2020 prijalo nasledovné stanovisko:

Ustanovenie § 115 ods. 7 Trestného poriadku vyžaduje na použitie záznamu telekomunikačnej prevádzky ako dôkazu v inej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, ako jedinú podmienku iba to, aby aj v tejto inej trestnej veci bolo vedené trestné konanie pre niektorý z trestných činov predpokladaných v § 115 ods. 1 Trestného poriadku (tzv. vecná súvislosť), t. j. pre niektorý z trestných činov (príp. viaceré), ktoré zákonodarca určil ako tie, ktoré odôvodňujú taký závažný zásah do práv dotknutých osôb, akým odpočúvanie nepochybne je (princíp proporcionality).

Slovo „súčasne“ použité v ustanovení § 115 ods. 7 Trestného poriadku sa viaže výlučne k Trestným poriadkom „požadovanej“ právnej kvalifikácii a nie k okamihu získania či použitia záznamu telekomunikačnej prevádzky, čo znamená, že taká kvalifikácia konania, aká sa vyžaduje pre vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 ods. 1 Trestného poriadku, sa súčasne (zároveň) požaduje aj v inej trestnej veci, v ktorej taký príkaz vydaný nebol a v ktorej odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky nebol vykonávaný, avšak v ktorej sa legálnym spôsobom, pri dodržaní zákonom stanoveného postupu, získané informácie majú použiť.

Totožne treba vykladať aj obsahovo zhodné ustanovenia § 113 ods. 9, § 114 ods. 7 a § 118 ods. 7

Trestného poriadku upravujúce použitie záznamov zo sledovania, obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov, a záznamov z porovnávania údajov v informačných systémoch v iných veciach, než v ktorých boli získané.

Rovnaké kritéria, ako v predchádzajúcich právnych vetách, sa uplatnia aj vtedy, ak sa majú v trestnom konaní použiť ako dôkaz informácie získané použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších zmien a doplnkov. Aj v tomto prípade je použitie takto legálne získaných informácií ako dôkazov v trestnom konaní podmienené iba tým, že toto konanie je vedené pre taký trestný čin, v konaní o ktorom Trestný poriadok umožňuje použitie takých informačno-technických prostriedkov, ktorými boli informácie podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním získané, pripúšťa; to platí aj v situácii, keď sa informácie získané použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním nevzťahujú na dôvody jeho použitia uvedené v žiadosti (§ 7 ods. 2 veta druhá zákona o ochrane pred odpočúvaním).

S poukazom na uvedené tak použitie inkriminovaného záznamu (získaného v inej trestnej veci) v zásade vylúčené nie je.

V pôvodnom konaní súd I. stupňa na hlavnom pojednávaní dňa 22. marca 2017 vykonal uvedený dôkaz postupom podľa § 269 Trestného poriadku prečítaním prepisu záznamu telekomunikačnej prevádzky z č. l. 827 - 832 spisu, obdobným postupom prečítal záznamy príslušníkov Policajného zboru z č. l. 826 - 827 z 9. decembra 2015, z ktorých vyplývajú už vyššie uvedené skutočnosti z inej trestnej veci vedenej pod ČVS: KRPZ-KE-OKP3-974-052/2015.

Vo vzťahu k inkriminovanému zvukovému záznamu je namieste uviesť, že vykonať tento záznam ako dôkaz nepochybne možno i prečítaním (oboznámením) jeho prepisu, ako to učinil súd I. stupňa, pričom ale mal aplikovať § 270 ods. 2 Trestného poriadku a nie § 269 Trestného poriadku (týkajúci sa výkonu listinných dôkazov).

Uvedené pochybenie dovolací súd hodnotí ako skôr formálne bez zásadného materiálneho dopadu na obvineného v jeho neprospech.

Ako zásadné pochybenie s takýmto nepriaznivým následkom na práva obvineného však dovolací súd hodnotí tú skutočnosť, že počas celého trestného stíhania obvineného nebolo vôbec zabezpečené súdne rozhodnutie, na podklade ktorého bolo vykonávané odpočúvanie v inej trestnej veci, z ktorého zvukový záznam súdy v pôvodnom konaní (súd I. stupňa i odvolací súd) hodnotili ako podstatný dôkaz pre uznanie viny obvineného.

Vzhľadom k tomu, že takéto súdne rozhodnutie [v zásade do úvahy prichádza príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 ods. 1 až ods. 3 Trestného poriadku alebo súhlas podľa § 4 ods. 1 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním)] zabezpečené nebolo, logicky nebolo a ani nemohlo byť súčasťou vykonania dôkazu inkriminovaným zvukovým záznamom podľa § 270 ods. 2 Trestného poriadku formou oboznámenia tohto rozhodnutia, hoci jeho súčasťou byť malo.

Bez získania takéhoto rozhodnutia a jeho vykonania ako súčasť dokazovania v zmysle § 270 ods. 2 Trestného poriadku totiž nemožno akýmkoľvek spôsobom v predmetnej trestnej veci posúdiť zákonnosť zabezpečeného zvukového záznamu, získaného na základe odpočúvania.

Vzhľadom na absenciu tohto rozhodnutia, ktorým by mal byť - čo však len možno usudzovať zo záznamu Policajného zboru vo vyšetrovacom spise - písomný súhlas Krajského súdu v Košiciach vydaný pod sp. zn. KS KE-V-156-I/2015-2Ntt/18/2015-5 zo dňa 1. októbra 2015, udelený v zmysle § 4

ods. 1 zákona č. 166/2003 Z. z., nemožno dospieť k záveru, že dôkaz inkriminovaným zvukovým záznamom zo 16. novembra 2015 bol vykonaný zákonným spôsobom, pokiaľ nemožno dôkazne posúdiť primárne otázku jeho získania zákonným spôsobom.

Nevyhnutnou súčasťou vykonania dôkazu postupom podľa § 270 ods. 2 Trestného poriadku, ako to vyplýva i priamo z dikcie tohto ustanovenia, je súčasne aj „aj správa o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný“, ktorá by mala byť taktiež súčasťou už vyššie označeného spisu Krajského súdu v Košiciach.

Význam zabezpečenia aj dôkazného vykonania súdneho rozhodnutia, na podklade ktorého bol v trestnom konaní získaný záznam telekomunikačnej prevádzky odposluchom, má svoj právny základ vo vyššie citovaných zákonných ustanoveniach, premietnutých i do výrokovej časti tohto rozsudku, ktorých systematický a logický výklad nachádza svoj odraz aj v doterajšej rozhodovacej činnosti nielen Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napr. uznesenie pod sp. zn. 2TdoV/1/2017 z 24. mája 2017) ale aj Ústavného súdu Slovenskej republiky (viď napr. nálezy pod sp. zn. I. ÚS/274/2005, III. ÚS/80/2008, III. ÚS 490/2015), z ktorých vyplýva nepochybný záver o možnosti posúdenia zákonnosti odpočúvania a zabezpečovania záznamu telekomunikačnej prevádzky len zo súdneho rozhodnutia (príkaz, súhlas), ktoré musí spĺňať nie len formálne, ale aj obsahové náležitosti, vrátane preskúmateľného odôvodnenia takého rozhodnutia, bez ohľadu na právny režim odpočúvania upravený Trestným poriadkom (na základe príkazu súdu), alebo zákonom o ochrane pred odpočúvaním (na základe súhlasu súdu).

Najmä z vyššie citovaných nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky v princípe zhodne, osobitne však z nálezu pod sp. zn. I. ÚS/274/2005 vyplýva, že: „Kým podľa § 4 ods. 1 zákona o ochrane pred odpočúvaním vydáva sudca písomný súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov (ďalej len „súhlas“), zatiaľ podľa § 88 ods. 1 Trestného poriadku (poznámka : aktuálne „§ 115 ods. 1 Trestného poriadku“) vydáva sudca príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností - ďalej len „príkaz“ (poznámka: aktuálne „telekomunikačnej prevádzky“). Napriek rozdielnej terminológii nemôžu byť pochybnosti o tom, že tak súhlas, ako aj príkaz majú formálne, ale aj obsahové náležitosti rozhodnutia. Z ustanovenia § 4 ods. 5 zákona o ochrane pred odpočúvaním to aj výslovne vyplýva, keďže sa tam uvádza, že „proti rozhodnutiu o súhlase nemožno podať opravný prostriedok“. Výdanie právoplatného súhlasu alebo príkazu má v praxi dva následky. Jednak dochádza k tomu, že je možné uskutočňovať vo vymedzenom rozsahu odpočúvanie telefonických rozhovorov, a jednak odpočúvaním telefonických rozhovorov uskutočnených na základe súhlasu, či príkazu sa získavajú dôkazy, ktoré sú potom v trestnom konaní použiteľné na preukázanie rozhodujúcich skutočností riešených v rámci trestného konania. Zároveň znamená, že osoba, ktorej telefonický rozhovor bol odpočúvaný, musí mať možnosť obrany jednak voči samotnému faktu odpočúvania jeho rozhovoru, teda voči samotnému faktu zásahu do jeho práva na súkromie, ale aj proti použitiu odpočúvanej komunikácie ako dôkazu v trestnom konaní. Vzhľadom na to, že opravný prostriedok ani voči súhlasu, ani voči príkazu nie je prípustný, dotknutá osoba nemá možnosť domáhať sa ochrany pred všeobecným súdom v súvislosti s faktom, že jej rozhovor bol odpočúvaný. Oprávnenosť vydania právoplatného súhlasu, či príkazu všeobecný súd nemôže preskúmať a to práve preto, že súhlas a príkaz sú právoplatnými rozhodnutiami, ktorými je súd viazaný, resp. z ktorých musí súd vychádzať. To sa vzťahuje tak na trestné konanie, ako aj na prípadné občianskoprávne konanie na ochranu osobnosti (na ochranu súkromia). Odlišná je situácia v súvislosti so skutočnosťou, že na základe súhlasu či príkazu odpočúvaný telefonický rozhovor sa môže stať dôkazným prostriedkom v trestnom konaní. Dotknutá osoba, ktorej rozhovor bol takto odpočúvaný, môže v trestnom konaní pred súdom namietať nezákonnosť odpočúvania a z toho vyplývajúcu nepoužiteľnosť odpočúvaného rozhovoru ako dôkazu. Môže však tak urobiť len pri súčasnom splnení dvoch podmienok: trestná vec musí dospieť do štádia súdneho konania a dotknutá osoba musí byť stranou v trestnom konaní či už ako obžalovaná alebo ako poškodená. Zároveň to znamená, že ochrana zo strany trestného súdu vôbec neprichádza do úvahy v prípadoch, ktoré sa pred trestný súd vôbec nedostanú, ale ani v prípadoch takých dotknutých osôb, ktoré nie sú stranami v trestnom konaní. Ďalej považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že z ustanovenia § 88 ods. 3 prvej vety Trestného poriadku vyplýva, že príkaz sa musí vydať písomne a

odôvodniť, a to osobitne na každú účastnícku stanicu. Naproti tomu však zo zákona o ochrane pred odpočúvaním výslovná povinnosť odôvodniť súhlas nevyplýva. Podľa názoru ústavného súdu nemôžu byť nijaké pochybnosti o tom, že príkaz a súhlas musia byť odôvodnené v každom prípade, či už boli vydané na základe Trestného poriadku alebo na základe zákona o ochrane pred odpočúvaním. Je tomu tak preto, že hoci ide o závažný zásah do základného práva, dotknuté osoby nemajú možnosť podať opravný prostriedok a o vydaní súhlasu, či príkazu sa dozvedia spravidla až dodatočne, keď už zásah do práva na súkromie bol realizovaný. Majú preto možnosť žiadať o preskúmanie opodstatnenosti súhlasu, či príkazu až dodatočne. Preskúmateľnosť dôvodnosti vydania súhlasu, či príkazu si vyžaduje relevantnú konkrétnu vysvetľujúcu argumentáciu, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre tento zásah do práva na súkromie. Bez takéhoto odôvodnenia opierajúceho sa o konkrétne skutočnosti je súhlas či príkaz spravidla nepreskúmateľný. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že vzhľadom na utajený charakter odpočúvania by bolo neúnosné kontraproduktívne uviesť v odôvodnení konkrétne skutočnosti odôvodňujúce vydanie súhlasu či príkazu, lebo tieto by mohli ich účel zmať. V skutočnosti však opak je pravdou. Práve vzhľadom na utajený charakter odpočúvania nič nebráni tomu, aby dôvody, ktoré viedli súd k vydaniu súhlasu, či príkazu, boli konkrétne uvedené. Pri dodržaní režimu utajenia sa dotknuté osoby môžu o vydaní súhlasu či príkazu a o dôvodoch, ktoré k tomu viedli, dozvedieť len dodatočne, teda iba po realizácii potrebných odposluchov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, v trestnom konaní vykonanie dokazovania záznamom z odposluchu (§ 270 ods. 2 Trestného poriadku) súčasne aj oboznámením takého súdneho rozhodnutia na jednej strane je súčasťou práva obvineného na obhajobu v tom, aby mu bola poskytnutá možnosť obrany proti nezákonnému zásahu do jeho ústavne zaručených práv (primárne do práva na súkromie a rešpektovanie súkromného a rodinného života, sekundárne aj do práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie) a na strane druhej vytvára podklad pre záver o zákonnosti dôkazov, len na podklade ktorých možno v konečnom dôsledku uznať obvineného za vinného v právnom rámci ustanovení § 119 ods. 2, § 278 ods. 2, § 115 ods. 6, ods. 7, § 270 ods. 2 Trestného poriadku, ktoré vo svojej obsahovej nadväznosti vytvárajú materiálne aj formálne podmienky zabezpečujúce, aby vina obvineného bola súdom posudzovaná výlučne v intenciách zákonne získaných dôkazov v súlade s Trestným poriadkom (§ 119 ods. 2), z dôkazných prostriedkov spĺňajúcich zákonné náležitosti (§ 115 ods. 6, ods. 7) a dôkazov, ktoré boli súdom vykonané zákonným spôsobom (§ 270 ods. 2) tak, aby pri rozhodovaní súdu v základných otázkach trestného konania šlo o dôkazy aj procesne použiteľné (t. j. tie, na ktoré je súd oprávnený prihliadať).

Podľa judikovaného rozhodnutia prijatého trestnoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 17. júna 2020 pod sp. zn. Tpj/46/2020 (ktorého podkladom je rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 3Tdo/29/2019), v právnej vete v bode I/:

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje.

Uvedený záver sa pritom na posudzovaný prípad v plnej miere vzťahuje. Inkriminovaný záznam získaný na podklade odpočúvania v inej trestnej veci je nepochybne významným dôkazom, na podklade ktorého súdy v pôvodnom konaní dospeli k záveru o vine obvineného za súdený zločin, na ktorom odsúdenie obvineného bolo založené v rozhodujúcej miere. Má ísť totiž o jediný priamy dôkaz, ktorý by mal obvineného vo svojej podstate spájať s inkriminovaným skutkom (posúdeným ako zločin krádeže) v tom zmysle, že mal zachytávať telefonát, ktorým mal obvinený (formou spolupáchateľstva) prispieť k úspešnému vykonaniu krádeže inak priamo vykonávanej inými osobami v konkrétnom zlatníctve tým, že mal sledovať predavačku a jej pohyb mimo napadnutého objektu a inštruovať priamych vykonávateľov

krádeže prostredníctvom mobilného telefónu o jej pohybe tak, aby nerušene (bez ich pristihnutia pri čine predavačkou) krádež mohli úspešne vykonať.

Na tento dôkaz (záznam na základe odposluchu) ďalej priamo dôkazne nadväzuje znalecký posudok znalkyne z odvetvia fonetiky (tiež významne napádaný dovolateľom) v tom zmysle, že jeho úlohou bola individuálna identifikácia hlasu obvineného práve z uvedeného zvukového záznamu (z toho pohľadu má povahu derivatívneho dôkazu) a zákonnosť tohto dôkazu tak priamo nadväzuje na zákonnosť získania inkriminovaného záznamu z odposluchu. Ďalšie vo veci vykonané dôkazy majú nepochybne povahu len dôkazov

nepriamych, ktoré bez vyššie uvedených dôkazov nevytvárajú pomyselnú ucelenú dôkaznú reťaz umožňujúcu záver o vine obvineného (bez dôvodných pochybností).

Vyššie uvedeným postupom súdov oboch stupňov v pôvodnom konaní tak bol naplnený dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Napadnuté rozhodnutie (uznesenie odvolacieho súdu) uvedený dovolací dôvod napĺňa tým, že odvolací súd zamietnutím odvolania obvineného v zmysle § 319 Trestného poriadku nenapravil v rámci svojej prieskumnej odvolacej povinnosti rozsudok súdu I. stupňa.

Podľa § 382a Trestného poriadku dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1.

V zmysle ustanovenia § 386 Trestného poriadku, ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera (ods. 1). Súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad (ods. 2).

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku prikáže spravidla súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

Z rozsahu dovolateľom uplatnených dovolacích dôvodov [§ 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku], dovolací súd akceptoval len dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len pripomína svoju už dlhodobú súdnu rozhodovaciu činnosť, z ktorej je zrejmé, že dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Správnosť a úplnosť zisteného skutku spôsobom ustáleným súdom, resp. súdmi v

pôvodnom konaní v tzv. skutkovej vete odsudzujúceho rozhodnutia, nemôže skúmať a meniť.

Z uvedeného je tak i zrejmé, že relevantnou dovolacou námietkou v rámci tohto dovolacieho dôvodu nemôže byť taká, ktorá atakuje spôsob hodnotenia dôkazov súdmi v pôvodnom konaní.

Dovolanie svojím obsahom (vytýkanými chybami) pritom nezodpovedá uvedenému dovolaciemu dôvodu v týchto intenciách.

Pokiaľ ide o uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, treba prisvedčiť dovolateľovi v tom, že vyššie uvedeným pochybením v širšom zmysle bolo porušené aj právo obvineného na obhajobu v tom, že pokiaľ v pôvodnom konaní nebol zákonne vykonaný dôkaz inkriminovaným zvukovým záznamom ako dôsledok toho, že nebol oboznámený, resp. vôbec zabezpečený príkaz alebo súhlas na odposluch, na podklade ktorého bolo odpočúvanie v inej trestnej veci vykonávané, bol vylúčený z možnosti preskúmania zákonnosti dôkazu, v konečnom dôsledku použitému proti nemu. V tejto súvislosti však dovolací súd zdôrazňuje súvislosť a vzájomnú previazanosť, resp. nadväznosť jednotlivých dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, v rámci ktorej dovolací dôvod upravený v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku má špeciálnu povahu vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, preto aplikácia dovolacieho dôvodu v zmysle písm. g) uvedeného ustanovenia má prednosť pred uplatnením dovolacieho dôvodu v zmysle písm. c) tohto ustanovenia.

Porušenie práva na obhajobu z pohľadu iných dovolateľom uvádzaných chýb dovolací súd nezistil.

Pokiaľ ide o ďalšiu dovoláciu argumentáciu obvineného, najmä s dôrazom na ním namiatanú nezákonnosť, a preto nepoužiteľnosť znaleckého posudku z odvetvia fonetiky (ktorú odvíja od nezákonnosti zabezpečenia tzv. porovnávacej hlasovej vzorky), dovolací súd zdôrazňuje, že posúdenie zákonnosti tohto dôkazu primárne závisí, ako už bolo vyššie uvedené, od posúdenia zákonnosti samotného odposluchu. Až prípadné zistenie použiteľnosti záznamu na jeho podklade získaného môže zakladať zákonnú možnosť znaleckého posúdenia hlasu na tomto zázname zaznamenaného z pohľadu jeho individuálnej identifikácie. Z uvedeného pohľadu sú ďalšie námietky dovolateľa k predmetnému znaleckému posudku aktuálne predčasné.

Len marginálne dovolací súd pripomína obvinenému, že predmetný znalecký posudok bol s jeho súhlasom (popri súhlase prokurátora) na hlavnom pojednávaní čítaný v zmysle § 268 ods. 2 Trestného poriadku, preto nemôže ísť o nezákonne vykonaný dôkaz preto, že v ďalšom neskoršom štádiu dokazovania sa už obvinený domáhal aj osobného výsluchu znalkyne a súd I. stupňa tento jeho návrh neakceptoval (v zmysle § 272 ods. 3 Trestného poriadku).

K námietke zaujatosti sudcu JUDr. Mareka Dudíka, ktorý sa zúčastnil ako predseda senátu v pôvodnom konaní konania a rozhodovania o odvolaní obvineného, ktorá by mohla v zásade napĺňať dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, je zase potrebné uviesť, že táto je celkom nepriliehavá už len s ohľadom na to, že označený sudca oznámil svoju zaujatosť v inej, obvineným označenej trestnej veci (vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 6T/92/00), v ktorej bol obvinený J. L. v procesnom postavení obžalovaného, z toho dôvodu, že sa poznal s poškodeným, sudcom JUDr. P.. Oznámenie zaujatosti zo strany JUDr. Mareka Dudíka sa tak vôbec nevzťahovalo k osobe obvineného L., preto je uvedená dovolacia námietka obvineného už v základe neopodstatnená.

Ani ďalšie dovolateľom uvádzané skutočnosti nehodnotil dovolací súd ako opodstatnené z pohľadu naplnenia niektorého z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, resp. sčasti je posúdenie dovolacích námietok (nepochybne vo vzťahu k znaleckému posudku z odvetvia fonetiky) závislé od ďalšieho doplnenia dokazovania zabezpečením a riadnym vykonaním dokazovania vo vzťahu k záznamu telekomunikačnej činnosti aj oboznámením súdneho rozhodnutia (súhlasu alebo príkazu), na podklade ktorého bol inkriminovaný odposluch vykonaný.

Dovolací súd z vyššie uvedených dôvodov zrušil len rozhodnutie odvolacieho súdu v posudzovanej trestnej veci, čím sa vec dostáva do štádia odvolacieho konania.

Od doplnenia dokazovania vyššie uvedeným spôsobom budú následne závisieť závery prieskumnej povinnosti odvolacieho súdu, a to aj z pohľadu ďalších odvolacích námietok obvineného, s ktorými bude nevyhnutné sa vysporiadať.

Uvedený postup dovolacieho súdu je pritom vedený jednak zásadou rýchlosti konania, ale aj postupom odvolacieho súdu v pôvodnom konaní, keď tento po tom, ako uznesením pod sp. zn. 6To/49/2018 z 18. decembra 2018, zrušil vo veci prvý odsudzujúci rozsudok prvostupňového súdu pod sp. zn. 5T/11/2017 z 9. októbra 2017 so záväzným pokynom, aby tento zabezpečil rozhodnutie, na podklade ktorého bolo vykonávané inkriminované odpočúvanie, napriek tomu, že súd I. stupňa toto rozhodnutie nezabezpečil a vo veci opätovne rozhodol (odsudzujúcim výrokom), v ďalšom odvolacom konaní celkom rezignoval na nesplnenie si tejto povinnosti súdom I. stupňa, na základe vlastného záväzného pokynu, čo navyše ani v odôvodnení svojho odvolacieho uznesenia vôbec neodôvodnil.

Navyše zo spisu vyplýva, že inkriminované rozhodnutie (príkaz alebo súhlas na odpočúvanie) má byť rozhodnutím práve (identického) Krajského súdu v Košiciach, súd I. stupňa predmetné rozhodnutie od tohto súdu písomne žiadal a tento krajský súd, bez zistiteľného dôvodu jeho rozhodnutie vo veci ním vedenej pod sp. zn. 2Ntt/18/2015, súdu I. stupňa nedoručil.

Aj odhliadnuc od uvedeného ďalej nie je zrejmé čo následne objektívne bránilo Krajskému súdu v Košiciach pripojiť si v odvolacom konaní vlastný spis a oboznámiť z neho príkaz alebo súhlas, na základe ktorého malo byť vykonávané pre danú vec dôkazne podstatné odpočúvanie. Rovnako mu tak zrejme nebude brániť doplniť dokazovanie aj v rámci odvolacieho konania tak, aby v merite veci mohlo byť opätovne rozhodnuté.

V závere tiež dovolací súd pripomína odvolaciemu súdu aj povinnosť riadneho odôvodnenia rozhodnutia vyplývajúcu z § 168 ods. 1 Trestného poriadku, najmä v časti úvah vo vzťahu k ťažiskovým a vo veci podstatným otázkam, keď aj spôsob vysporiadania sa s podstatnými obhajobným, resp. i odvolacími námietkami odvolateľa v napadnutom (a zrušovanom) uznesení absentoval.

Na podklade týchto skutočností, vedený vyššie rozvedenými úvahami, dovolací súd rozhodol spôsobom vyplývajúcim z výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku, ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Na mieste je uviesť, že v čase právoplatnosti odsudzujúceho rozhodnutia v pôvodnom konaní nebol obvinený vo väzbe v posudzovanej trestnej veci. V súčasnosti vykonáva na podklade odsúdenia v tejto trestnej veci mu právoplatne uložený trest odňatia slobody vo výmere 78 mesiacov.

Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti väzby obvineného po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý aktuálne vykonáva (aj) na podklade zrušovaného rozhodnutia zohľadnil fakt, že zo žiadnych konkrétnych skutočností nevyplýva konkrétna hrozba z prepustenia obvineného na slobodu, berúc pritom na zreteľ i dôvod zrušenia napadnutého uznesenia Krajského súdu v Košiciach a z toho aktuálne existujúci dôkazný stav v danej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol o nevzatí obvineného do väzby.

Osobitne pritom zdôrazňuje, že dôsledkom tohto rozsudku je návrat veci do štádia pôvodného, konkrétne odvolacieho konania, teda (inak vyjadrené) do stavu neprávoplatne skončeného trestného stíhania obvineného.

Zrušenie vo výroku tohto rozsudku uvedeného uznesenia odvolacieho súdu v danej veci spôsobuje zánik pôvodne právoplatne uloženého trestu obvinenému.

Týmto trestom bol trest súhrnný, dovolací súd preto obvineného osobitne upozorňuje na to, že zanikol aj výrok o zrušení výroku o treste mu uloženom rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 4T/18/2013 zo 7. decembra 2017, preto podmienený trest odňatia slobody mu uložený týmto skorším odsudzujúcim rozhodnutím nadobúda opäť svoje účinky, čo vo vzťahu k obvinenému znamená, že mu naďalej plynie skúšobná doba podmieneného odsúdenia a bude povinný sa podriaďiť probačnému dohľadu s povinnosťami a obmedzeniami, ktoré mu ako jeho súčasť boli pôvodne uložené.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.